

Title :	www.siamrath.co.th นิคมเขต นิคมชารฐ์ ปรคณเขต ปรคชชารฐ์
Subject Heading 1 :	สยามรัฐ
Subject Heading 2 :	
Source :	
Date :	๖๖๖๖๖๖ ๖ ๖๖๖๖๖๖ ๖๖๖๖ ๖๖๖๖ ๖๖๖๖

เกาะติดวิกฤติไฟใต้

๑ ชุมคักดี นรารัตน์วงศ์

คืนความทรงจำ 'สายบุรี' จังหวัดที่หายไป (2)

ก่อนจะลงลึกถึงกิจกรรมในพื้นที่ "สายบุรี" ผู้เขียนอยากให้ผู้ติดตามข่าวคราวความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้ศึกษารายละเอียดเปรียบเทียบว่าด้วย "รากประวัติศาสตร์" ระหว่าง "ล้านนา-เชียงใหม่" กับ "ปัตตานี-ปัตตานี" อย่างให้เห็นภาพชัดขึ้น โดยครั้งหนึ่งมีการจัดเสวนาโดย "ปัตตานีฟอรัม" ร่วมกับโครงการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์อารยธรรมลุ่มน้ำโขง "พื้นที่สาธารณะ พื้นที่แห่งการตื่นรู้" หัวข้อเรื่อง "ถักทอความต่าง : ชาติพันธุ์ ศาสนา และการเมือง จินตนาการทางสังคม (ล้านนา-ปัตตานี)" ณ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง วิชาวิพากษ์โดย ศรยุทธ เยี่ยมเอื้อยุทธ จากศูนย์ศึกษาชาติพันธุ์และการพัฒนา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พิทักษ์คุมพล สถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ และ ดร.พลวัฒน์ ประพัฒน์ทอง หัวหน้าโครงการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์อารยธรรมลุ่มน้ำโขง มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

การเสวนาครั้งนั้น เมื่อมองจากแนวคิดชาติพันธุ์ศึกษา "ศรยุทธ เยี่ยมเอื้อยุทธ" เริ่มต้นด้วยการอธิบายว่า ที่จริงแล้วภาคเหนือกับภาคใต้มีความสัมพันธ์กันหลายอย่าง ประเด็นแรก พื้นที่ทางภาคเหนือและปัตตานีมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์สูงมากในพื้นที่จังหวัดเชียงราย จะเห็นว่ามีคนไทยที่เป็นจีนฮ้อบางคนมาจากบนดอยหรือกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ ในปัตตานี มีทั้งคนจีนหลายตระกูล ขณะเดียวกันมีผู้อพยพชาวพม่า ผู้อพยพจากปากีสถาน ดังนั้นอาณาจักปัตตานีกับล้านนาที่คล้ายกัน คือ มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์สูงมาก

"ปัญหาอยู่ที่ว่าเราเข้าใจความหลากหลายแบบไหน เรากำลังเข้าใจด้วยจำนวนตัวเลขที่ถูกนับให้อยู่ในกลุ่มซึ่งพบว่าท่ามกลางความหลากหลายยังมีการเรียกแบ่งกลุ่มคน เรามองความหลากหลายในจำนวนตัวเลข แต่ในเรื่องปฏิสัมพันธ์อื่นๆ ไม่มี ไม่มีการเคารพ ไม่มีการคิดการอยู่ร่วมกันในความแตกต่างกันได้อย่างไร"

ศรยุทธ เยี่ยมเอื้อยุทธ ยกตัวอย่างให้เห็นชัดเจนขึ้นว่า ทางเหนือมีคำว่าแขกแก้ว ที่มาเยือนและเราให้เกียรติเขาสูงมาก ที่ปัตตานีคำว่าแขกกลายเป็นปัญหามากเชิงประวัติศาสตร์ ในฐานะที่ไม่ใช่เพียงผู้มาเยือนอย่างเดียวแต่มีความหมายด้านลบอย่างอื่นด้วยกลายเป็นปัญหาความหลากหลายที่เกิดขึ้น หรืออีกตัวอย่างหนึ่งทางเชียงรายชอบจัดงานเทศกาลอาหารชาติพันธุ์

"เรื่องนี้เราเห็นเพียงภายนอก เวลาเข้าไปชิมอาหารจะเห็นความงามทางเสื้อผ้าวัฒนธรรม แต่ไม่ได้มองในเรื่องสิทธิทางการเมืองและวัฒนธรรม ดังนั้น ความหลากหลายที่เกิดขึ้นในปัตตานี เป็นสิ่งที่ถูกแยกออกจากสิทธิทางการเมือง สิทธิทางวัฒนธรรม ถึงออกมาเพียงแค่เรื่องการเฉลิมฉลอง ชาติเรื่องการจินตนาการจะอยู่ร่วมกันได้อย่างไร เป็นปัญหาที่คิดว่าปัตตานีและล้านนามีคล้ายกันมากอย่างปัตตานีเองก็มีกลุ่มคนที่หลากหลายแต่น้อยของมันอยู่"

ประเด็นที่สอง ความหลากหลายทางประวัติศาสตร์มีเจ้าหน้าที่อาณานิคมคนหนึ่ง ชื่อ เฟอร์นิวัล เป็นนักเดินทางที่เขียนงานในการอธิบายสังคมแถบนี้ พบว่า ช้อแรก มีลักษณะเรียกว่าพหูสังคม ที่คนแต่ละกลุ่มอยู่ร่วมกันแต่ไม่ผสมผสานกลมกลืน ช้อที่สอง คนเหล่านี้เป็นหน่วยทางการเมืองที่แยกขาดออกจากกัน ลัมพันธ์เพียงแค่นี้ตลาดซื้อของเท่านั้น สิ่งนี้เป็นการสะท้อนอย่างหนึ่งระหว่างล้านนาและปัตตานี คือ การอยู่ร่วมกันแต่ไม่เข้าใจกัน อย่างครั้งหนึ่งที่มีโอกาสพานักศึกษาลงพื้นที่บ้านห้วยลึกที่มีบ้านคนลาวอยู่อาศัย ถัดจากบ้านคนลาวก็เป็นคนม้ง ซึ่งพบว่า แม้บ้านติดกันแต่ทั้งสองไม่สามารถที่จะพูดภาษาของอีกคนหนึ่งได้ นี่คือปัญหาของความหลากหลาย ความขัดแย้งในชีวิตประจำวันอันเนื่องมาจากเชื้อชาติที่ไม่พยายามทำความเข้าใจ

"ความหลากหลายทางปัตตานีและล้านนามีความเหมือนกัน แต่สิ่งที่เห็นจากล้านนา เราเองเป็นคนเหยียดเชื้อชาติหรือไม่ อยู่ในความหลากหลายก็จริง แต่มีการเหยียดเขา และปมตรงนี้จะฝังลึกตรบใดที่ไม่ได้เกิดความขัดแย้ง ปมทางเชื้อชาติจะไม่เกิด แต่ถ้ามีความขัดแย้งขึ้นมา ปมทางเชื้อชาติกลายเป็นปัญหาทันที"

ทั้งนี้เขานำมาย้ำว่า วาทกรรมภาคใต้ที่มีการเปรียบเทียบ ก่อนปี 2547 เราอยู่อย่างสันติสุข ก่อนหน้าเป็นสังคม "พหุวัฒนธรรม" ซึ่งไม่น่าจะใช้เงื่อนไขอะไรที่ทำให้ที่อยู่ด้วยกันไม่ได้ และเมื่อเกิดปัญหาอะไรที่เป็นความชอบธรรมที่ไปโจมตีคู่ต่อสู้ ในเรื่องของอิสลาม เรื่องของความเป็นแขก

"เราไม่เห็นด้วยอันนี้เป็นปมสำคัญผมคิดว่าปัญหาของล้านนากับปัตตานีมีความแตกต่างโดยสิ้นเชิง โดยล้านนาอยู่ใต้อาณานิคมของรัฐสยามหรือที่เรียกว่าอาณานิคมภายใน รัฐสยามต่อสู้กับอาณานิคมฝรั่ง รัฐสยามรู้สึกว่าเป็นอาณานิคมภายในอยู่ตลอดเวลาแล้วสยามก็เลียนแบบมาทำกับภูมิภาคต่างๆ แต่ปัตตานีไม่ใช่ ปัตตานีถูกกระทำอย่างต่อเนื่อง การเรียกร้องพื้นที่ของตัวเองจึงเกิดขึ้น"